

Hoe abject Poetin ook is, we moeten waken voor onze eigen haat

Posted on 16 april 2022 by Theodore Dalrymple

In het internationale conflict in Oekraïne lijken het gelijk en ongelijk mij glashelder. De Akkoorden van Helsinki van 1975 gaven elk soeverein land het recht om zijn eigen bondgenoten te kiezen. Het Akkoord van Boedapest van 1994 garandeerde de onschendbaarheid van de grenzen van Oekraïne. Een van de ondertekenaars van dat Akkoord is het land dat Oekraïne nu is binnengevallen.

En alsof dit nog niet genoeg is, is het regime van de indringer ook nog kwaadaardig, kleptocratisch en roofzuchtig. Onder dat regiem zijn bijvoorbeeld veel meer journalisten gedood dan onder het regiem van wijlen de geenszins betreurde [Leonid Brezjnev](#). De vrijheid van meningsuiting zoals die onder president Poetin bestond werd steeds ontsierd door moord.

Verwende gewelddadigheid

Hieruit moet men echter niet concluderen dat het regime zeer impopulair is – of zou moeten zijn – onder de Russen zelf. Voor zover het mogelijk is om de publieke

opinie in Rusland te peilen, althans volgens berichten die het Westen bereiken, wordt dat regime door de Russische bevolking eerder als goed dan als slecht gezien. Ook al zou dat het gevolg zijn van een voortdurend spervuur van staatspropaganda dan nog is dat een feit. *Vox populi, vox dei* (de stem van het volk is de stem van God) is nooit een gezond moreel-filosofisch principe geweest, en morele vooruitgang (als je er al van uitgaat dat zoiets bestaat) is bijna altijd voortgekomen uit het initiatief van minderheden onder de bevolking.

Gezien de aard en de staat van dienst van de Russische staat, wekt de moed van de Russische demonstranten tegen de oorlog mijn bewondering en zet wat je de verwende gewelddadigheid van de meeste demonstraties in het Westen zou kunnen noemen in een ongunstig licht.

Toch lijken de solidariteitsdemonstraties met Oekraïne in het Westen mij iets minder oppervlakkig dan dergelijke demonstraties gewoonlijk zijn, en de bereidheid van veel landen om grote aantallen vluchtelingen op te nemen bevestigt dit. Toen de Britse regering mensen vroeg om Oekraïense vluchtelingen thuis op te nemen (weliswaar in ruil voor een kleine toelage), meldden zich in een week 150.000 mensen aan. Op typisch Britse wijze heeft diezelfde regering echter zoveel mogelijk bureaucratische obstakels opgeworpen tegen het in praktijk brengen van die aanbiedingen.

Profetische goeroes

Aangezien ik noch een militair noch een geostrateeg ben, heb ik geen speciaal inzicht in het resultaat of de consequenties van 'de speciale militaire operatie' van de heer Poetin. Ik vermoed dat militairen en geostrategen het er niet veel beter vanaf brengen, maar als je onder hen genoeg opinies verzamelt, zal er altijd wel een tussen zitten die juist blijkt te zijn en degene die deze naar voren heeft gebracht zal voortaan worden beschouwd als een profetische goeroe. Ik vraag me wel eens af of voor economen en financieel adviseurs niet hetzelfde geldt: daar zijn er nu zo veel van dat op zijn minst een of enkelen van hen gelijk moeten hebben. Ik kan alleen maar hopen dat die van mij daar ook bij zitten.

Er wordt vaak gezegd dat de waarheid het eerste slachtoffer van een oorlog is, maar er zijn daarnaast ook morele en psychologische slachtoffers van een oorlog, waaronder gevoelens van menselijkheid. Ik merkte dit bij mezelf.

Ongeremde blijdschap

Ik wilde heel graag dat het Oekraïense verzet zou winnen en merkte dat ik me verheugde toen ik op internet een film zag van een Russische tank die door een drone vanuit de lucht tot ontploffing werd gebracht – of misschien moet ik zeggen een film die dat beweerde, want tegenwoordig is het vermogen om te vervalsen zo groot dat het moeilijk is geworden om echt van onecht te onderscheiden. Ik was ook opgetogen over een film van een Russische helikopter die door een Oekraïense raket werd vernietigd, hoewel ik die natuurlijk niet had kunnen onderscheiden van een film van een Oekraïense helikopter die door een Russische raket werd vernietigd. Je kunt nou eenmaal niet leven zonder een behoorlijke dosis goedgelovigheid: volledige scepsis leidt tot waanzin.

Enige reflectie leerde me echter al gauw dat ik me verheugde op de dood van mensen, want oorlog is geen videospelletje en het was onmogelijk dat de mensen die in de tank of helikopter zaten die ik vernietigd had zien worden dat hadden overleefd. Weliswaar was hun dood onmiddellijk of bijna onmiddellijk geweest, en je kunt je ergere sterfgevallen voorstellen. Maar toch was het zo dat jonge levens waren bekort, en dit kon nooit een reden zijn voor zo'n ongeremde blijdschap als die van mij, voor ik er even over nadacht.

Ceausescu

Natuurlijk roept dit de vraag op naar de persoonlijke verantwoordelijkheid van de mannen in die tank en helikopter. Sommigen van hen zijn misschien dienstplichtigen geweest en anderen enthousiaste aanhangers van deze immorele oorlog, maar ze hadden allemaal een moeder. Ons wordt opgedragen de zonde te haten, niet de zondaar. Als het nou maar mogelijk was de tank of helikopter te vernietigen en de mensen erin te sparen – op voorwaarde natuurlijk dat ze niet opnieuw in dienst zouden gaan.

Hoe snel mijn normale gevoelens van menselijkheid kunnen omslaan in wreedheid, hoe dun mijn laagje beschaving was, besepte ik na de val van het Ceausescu-regime in Roemenië, op Eerste Kerstdag 1989. Het toeval wilde dat ik pas drie maanden daarvoor in Roemenië was geweest, en als kenner van vreselijke politieke regimes rekende ik het tot een van de ergste. Ik was aan het schrijven over de communistische landen in de periferie, en alleen Noord-Korea en Albanië waren erger. (Ceausescu was erg onder de indruk van Noord-Korea en probeerde het te

imiteren, maar van Roemenen maak je niet gemakkelijk Noord-Koreanen. Op YouTube kun je een hilarische en vreselijke film over Ceausescu's staatsbezoek aan Noord-Korea vinden die ik van harte kan aanbevelen.)

Diep beschaamd

Toen ik hoorde dat Ceausescu en zijn afschuwelijke vrouw waren neergeschoten, sprong ik bijna op van vreugde. In mijn hart weerklonk een lied. Net goed voor die schoften, dacht ik. Ik stond er niet bij stil dat zij tussen hun gevangenneming en arrestatie onmogelijk de kans hadden kunnen krijgen om zich te verdedigen tegen datgene waarvan zij werden beschuldigd, inclusief de absurde beschuldiging van genocide. Ze waren zo erg dat overdrijving echt niet nodig was. En natuurlijk waren degenen die hen nu beschuldigden nauw betrokken bij hun misdaden.

Toen ik later een video zag van hun zogenaamde proces voelde ik me diep beschaamd over mijn vreugde over hun executie. Ook zij waren mensen (hoewel erg slechte), en hadden als zodanig recht op een fatsoenlijke behandeling. Toen ik zag hoe Ceausescu zijn hand op de knie van zijn vrouw legde om haar te kalmeren, kon ik alleen maar sympathie voor hen voelen. Ik had ze gewoon mee kunnen nemen naar de tuin en ze daar als dolle honden kunnen neerschieten, zo verafschuwde ik hun walgelijke regiem. Hoe gemakkelijk is het om toe te geven aan een vrolijke wreedheid en zogenaamd gerechtvaardigde wraakgevoelens!

Kadhafi

Hetzelfde voelde ik toen ik (op video) de dood zag van Kadhafi en Saddam Hoessein. Beide mannen waren, natuurlijk, verschrikkelijk en verdienden ruimschoots gestraft te worden, maar de manier waarop ze aan hun einde kwamen was walgelijk. Toch sluit ik het niet helemaal uit dat ik, als ik bij de gevangenneming van Khadaffi was geweest, mijn kleine deel had bijgedragen aan zijn mishandeling, zeker als er enige sociale druk was geweest om dat te doen. Zou ik geprotesteerd hebben en gezegd dat niemand behandeld zou mogen worden zoals hij behandeld werd, ongeacht wat hij had gedaan?

Mijn opvatting over de oorlog in Oekraïne is niet veranderd, integendeel. Het is zeker ironisch, om het voorzichtig te zeggen, dat een man met een duidelijke ontvankelijkheid voor het nazisme beweert een buurland te 'denazificeren' terwijl

de grootouders van de leider van dat buurland zijn vermoord door de nazi's. Een buurland bovendien dat heeft geleden onder een massale hongersnood die opzettelijk is teweeggebracht door het regime van wiens apostolische opvolgers diezelfde man een trouwe en toegewijde dienaar is geweest. Maar toch moeten we blijven waken voor onze eigen haat.

Vertaling: Chris Rutenfrans

De prominente Britse schrijver [Theodore Dalrymple](#) publiceert regelmatig in Wynia's Week. Steunt u de onafhankelijke berichtgeving van Wynia's Week? Graag! Doneren kan [HIER](#). Hartelijk dank!